

Απρίλιος 2024

Αυτό το Θεματικό Δελτίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο και δεν είναι εξαντλητικό

Διεθνείς απαγωγές παιδιών

«... [Σ]το πεδίο της διεθνούς απαγωγής παιδιών, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το Άρθρο 8 [της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου](#)¹] για τα Συμβαλλόμενα Κράτη πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των απαιτήσεων που ορίζει η [Σύμβαση της Χάγης \[για τα Αστικά θέματα της Διεθνούς Απαγωγής Παιδιών της 25ης Οκτωβρίου 1980\]](#) ... και των διατάξεων της [Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού της 20ης Νοεμβρίου 1989](#) ..., και των σχετικών κανόνων και αρχών του διεθνούς δικαίου που εφαρμόζονται στις σχέσεις μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών...

Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει μια συνδυαστική και εναρμονισμένη εφαρμογή των διεθνών κανονιστικών πράξεων, και ειδικότερα στην προκειμένη περίπτωση της [Ευρωπαϊκής] Σύμβασης [Δικαιωμάτων του Ανθρώπου] και της Σύμβασης της Χάγης, λαμβάνοντας υπόψη τον σκοπό της και τον αντίκτυπό της στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών και των γονέων. Η συνεκτίμηση αυτή των διεθνών διατάξεων δεν θα πρέπει να οδηγεί σε σύγκρουση ή αντίθεση μεταξύ των διαφόρων συνθηκών, υπό την προϋπόθεση ότι το [Ευρωπαϊκό] Δικαστήριο [Δικαιωμάτων του Ανθρώπου] είναι σε θέση να επιτελέσει πλήρως το έργο του, το οποίο συνίσταται στο «να διασφαλιστεί ο σεβασμός των υποχρεώσεων που απορρέουν για τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη» της [Ευρωπαϊκής] Σύμβασης ..., ερμηνεύοντας και εφαρμόζοντας τις διατάξεις της Σύμβασης κατά τρόπο που καθιστά τις εγγυήσεις εμπράκτως αποτελεσματικές ...

Το πλέον κρίσιμο ζήτημα είναι αν έχει επιτευχθεί η απαιτούμενη δίκαιη στάθμιση μεταξύ των διακυβευόμενων ανταγωνιστικών συμφερόντων - του παιδιού, των δύο γονέων και της δημόσιας τάξης - εντός του περιθωρίου εκτίμησης που παρέχεται στα κράτη σε τέτοια θέματα..., λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη ότι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό μέλημα και ότι οι σκοποί της πρόληψης και της άμεσης επιστροφής απαντούν σε μια συγκεκριμένη αντίληψη του «βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού»...

Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού δεν συμπίπτει με εκείνο του πατέρα ή της μητέρας ... [και,] στο πλαίσιο μιας αίτησης επιστροφής που υποβάλλεται δυνάμει της Σύμβασης της Χάγης, η οποία είναι συνεπώς διαφορετική από τη διαδικασία επιμέλειας, η έννοια του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού πρέπει να αξιολογείται υπό το πρίσμα των εξαιρέσεων που προβλέπονται από τη Σύμβαση της Χάγης, [ιδίως εκείνων] που αφορούν την πάροδο του χρόνου ... και την ύπαρξη «σοβαρού κινδύνου» ... Το έργο αυτό βαρύνει κατ' αρχάς τις εθνικές αρχές του κράτους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, οι οποίες έχουν, μεταξύ άλλων, το πλεονέκτημα της άμεσης επαφής με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Κατά την εκπλήρωση του έργου τους δυνάμει του Άρθρου 8 [της Ευρωπαϊκής Σύμβασης], τα εθνικά δικαστήρια απολαμβάνουν ένα περιθώριο εκτίμησης το οποίο ωστόσο, εξακολουθεί να υπόκειται σε ευρωπαϊκή εποπτεία, στο πλαίσιο της οποίας το Δικαστήριο επανεξετάζει δυνάμει της Σύμβασης τις αποφάσεις που έλαβαν οι εν λόγω αρχές κατά την άσκηση της εξουσίας αυτής...

[Η] εναρμόνιση της ερμηνείας των διατάξεων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης και της Σύμβασης της Χάγης ... δύναται να επιτευχθεί υπό την προϋπόθεση της τήρησης των ακόλουθων δύο προϋποθέσεων. Κατ' αρχάς, οι παράγοντες που είναι δυνατόν να συνιστούν εξαίρεση από την άμεση επιστροφή του παιδιού κατ' εφαρμογή της Σύμβασης [της Χάγης] ... πρέπει να λαμβάνονται πραγματικά υπόψη από το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα.

1. Το Άρθρο 8 (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου](#) προβλέπει ότι:

«1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.

2. Δεν επιτρέπεται παρέμβαση δημόσιας αρχής στην άσκηση αυτού του δικαιώματος, εκτός εάν η εν λόγω

παρέμβαση προβλέπεται από τον νόμο και αποτελεί μέτρο το οποίο, σε μια δημοκρατική κοινωνία, είναι αναγκαίο για την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια ασφάλεια, την οικονομική ευημερία της χώρας, την προάσπιση της τάξης και την πρόληψη ποινικών παραβάσεων, την προστασία της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων.

Το εν λόγω δικαστήριο οφείλει, στη συνέχεια, να εκδώσει απόφαση επαρκώς αιτιολογημένη επί του σημείου αυτού, ώστε να μπορεί το Δικαστήριο να εξακριβώσει ότι τα εν λόγω ζητήματα έχουν εξεταστεί αποτελεσματικά. Δευτερευόντως, οι παράγοντες αυτοί πρέπει να αξιολογηθούν υπό το πρίσμα του Άρθρου 8 της [Ευρωπαϊκής] Σύμβασης ...

Κατά συνέπεια, ... το Άρθρο 8 της Σύμβασης επιβάλλει στις εθνικές αρχές μια ιδιαίτερη διαδικαστική υποχρέωση από την άποψη αυτή: κατά την αξιολόγηση ενός αιτήματος επιστροφής παιδιού, τα δικαστήρια δεν πρέπει μόνο να εξετάζουν τους βάσιμους ισχυρισμούς περί ύπαρξης «σοβαρού κινδύνου» σε περίπτωση επιστροφής του παιδιού, αλλά και να εκδίδουν απόφαση με ειδική αιτιολογία υπό το πρίσμα των περιστάσεων της υπόθεσης. ...

Επιπλέον, δεδομένου ότι ... η Σύμβαση της Χάγης προβλέπει την επιστροφή των παιδιών «στο Κράτος της συνήθους διαμονής τους», τα δικαστήρια πρέπει να βεβαιωθούν ότι στη χώρα αυτή παρέχονται επαρκείς εγγυήσεις με πειστικό τρόπο, και σε περίπτωση εγνωσμένου κινδύνου, ότι λαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα προστασίας». (Χ κατά Λετονίας (αριθ. προσφυγής 27853/09), [απόφαση](#) του Τμήματος Ευρείας Σύμβασης της 26ης Νοεμβρίου 2013, παράγραφοι 93 έως 108)

Προσφυγές που υποβλήθηκαν από τον γονέα του οποίου το παιδί είχε απαχθεί από τον άλλο γονέα

[Ignaccolo-Zenide κατά Ρουμανίας](#)

25 Ιανουαρίου 2000

Μετά το διαζύγιο της προσφεύγουσας ένα γαλλικό δικαστήριο έκρινε, κατόπιν έκδοσης οριστικής απόφασης, ότι τα δύο παιδιά που αποκτήθηκαν εντός του εν λόγω γάμου, έπρεπε να ζήσουν μαζί της. Το 1990, κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών, τα παιδιά πήγαν να μείνουν με τον πρώην σύζυγό της ο οποίος είχε διπλή γαλλική και ρουμανική ιθαγένεια και ζούσε στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ωστόσο, στο τέλος των διακοπών, εκείνος αρνήθηκε να τα επιστρέψει στην προσφεύγουσα. Αφού άλλαξε πολλές φορές διεύθυνση για να αποφύγει τη σύλληψή του από τις αμερικανικές αρχές, στις οποίες είχε παραπεμφθεί η υπόθεση δυνάμει της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 για διεθνή απαγωγή παιδιών, ο πρώην σύζυγος της προσφεύγουσας κατάφερε να διαφύγει στη Ρουμανία τον Μάρτιο του 1994. Τον Δεκέμβριο του 1994 το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο του Βουκουρεστίου εξέδωσε προσωρινή διαταγή με την οποία ζητούσε την επιστροφή των παιδιών στην προσφεύγουσα. Ωστόσο, οι προσπάθειές της για την εκτέλεση της διαταγής απέβησαν άκαρπες. Από το 1990 η προσφεύγουσα είχε δει τα παιδιά της μόνο μία φορά, σε συνάντηση που οργανώθηκε από τις ρουμανικές αρχές στις 29 Ιανουαρίου 1997. Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι οι ρουμανικές αρχές δεν είχαν λάβει επαρκή μέτρα για να εξασφαλίσουν την ταχεία εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και να διευκολύνουν την επιστροφή των δύο κοριτσιών στην ίδια.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, διαπιστώνοντας ότι οι ρουμανικές αρχές δεν κατέβαλαν επαρκείς και αποτελεσματικές προσπάθειες επιβολής του δικαιώματος της προσφεύγουσας στην επιστροφή των παιδιών της και ότι με τον τρόπο αυτό παραβίασαν το δικαίωμά της στον σεβασμό της οικογενειακής της ζωής. Το Δικαστήριο παρατήρησε ειδικότερα ότι οι αρχές δεν είχαν λάβει τα μέτρα που ορίζονται στο Άρθρο 7 της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 προκειμένου να εξασφαλίσουν την επιστροφή των παιδιών στην προσφεύγουσα.

Βλέπε επίσης: [Cavani κατά Ουγγαρίας](#), απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2014.

[Iglesias Gil και A.U.I. κατά Ισπανίας](#)

29 Απριλίου 2003

Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι οι ισπανικές αρχές δεν είχαν λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν την άμεση εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων περί ανάθεσης της επιμέλειας και της αποκλειστικής γονικής μέριμνας του παιδιού της - το οποίο είχε μεταφερθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής μαζί με τον πατέρα του. Κατήγγειλε ειδικότερα ότι οι αρχές δεν επέδειξαν επιμέλεια ως προς την καταγγελία της για απαγωγή.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι ισπανικές αρχές δεν κατέβαλαν επαρκείς και αποτελεσματικές προσπάθειες για να επιβάλλουν το δικαίωμα της πρώτης προσφεύγουσας στην επιστροφή του παιδιού της και το δικαίωμα του παιδιού να συναντήσει τη μητέρα του, παραβιάζοντας έτσι το δικαίωμά τους στο σεβασμό της οικογενειακής ζωής. Παρατήρησε ειδικότερα ότι οι αρχές όφειλαν να εφαρμόσουν τα κατάλληλα μέτρα που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980, προκειμένου να εξασφαλίσουν την επιστροφή του παιδιού στη μητέρα του. Δεν είχαν ωστόσο ληφθεί μέτρα για τη διασφάλιση της εκτέλεσης των ειλημμένων υπέρ της προσφεύγουσας και του παιδιού της αποφάσεων.

Maire κατά Πορτογαλίας

26 Ιουνίου 2003

Ο προσφεύγων, Γάλλος πολίτης, κατήγγειλε την αδράνεια εκ μέρους των πορτογαλικών αρχών και την ολιγωρία που επέδειξαν κατά την εκτέλεση των αποφάσεων των γαλλικών δικαστηρίων τα οποία του ανέθεσαν την επιμέλεια του παιδιού του, το οποίο η μητέρα του, Πορτογαλίδα πολίτης, είχε απαγάγει και μεταφέρει μαζί της στην Πορτογαλία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 8 της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι πορτογαλικές αρχές δεν προέβησαν σε επαρκείς και αποτελεσματικές προσπάθειες για να επιβάλουν το δικαίωμα του προσφεύγοντος στην επιστροφή του παιδιού του. Το Δικαστήριο επανέλαβε ειδικότερα ότι σε παρόμοιες υποθέσεις η επάρκεια ενός μέτρου κρίνεται από την ταχύτητα στον χρόνο εφαρμογής του. Οι διαδικασίες επιμέλειας επέβαλαν χειρισμούς επείγοντος χαρακτήρα, δεδομένου ότι η πάροδος του χρόνου θα μπορούσε να επιφέρει ανεπανόρθωτες συνέπειες στις σχέσεις μεταξύ του παιδιού και του γονέα από τον οποίο είχε αποχωριστεί. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο αποδέχθηκε ότι οι δυσκολίες στην εξακρίβωση του τόπου διαμονής του παιδιού οφείλονταν κατά κύριο λόγο στη συμπεριφορά της μητέρας του παιδιού, αλλά έκρινε ότι οι αρχές θα έπρεπε να είχαν λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την επιβολή κυρώσεων για την έλλειψη συνεργασίας της. Το μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μέχρι να βρεθεί το παιδί συνέβαλε στη διαμόρφωση μιας πραγματικής κατάστασης δυσμενούς για τον προσφεύγοντα, ιδίως λόγω της τρυφερής ηλικίας του παιδιού.

Bianchi κατά Ελβετίας

22 Ιουνίου 2006

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την απαγωγή ενός παιδιού από την Ελβετίδα μητέρα του, ενώ διέμενε με τον Ιταλό πατέρα του. Ο πατέρας κατήγγειλε τη μακρόχρονη δικαστική διαδικασία ενώπιον των αρχών του Καντονίου της Λουκέρνης και την παράλειψη των ελβετικών αρχών να εκτελέσουν τις αποφάσεις διαταγής του δικαστηρίου περί επιστροφής του γιου του στην Ιταλία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης. Διαπίστωσε ότι η αδράνεια που επέδειξαν οι ελβετικές αρχές, κατά παράβαση του αντικειμένου και του σκοπού της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980, επέφερε την πλήρη διακοπή επικοινωνίας μεταξύ πατέρα και γιου, η οποία διήρκεσε σχεδόν δύο χρόνια και η οποία, δεδομένης της πολύ μικρής ηλικίας του παιδιού, θα μπορούσε να οδηγήσει σε διευρυμένη αποξένωση μεταξύ τους, γεγονός που δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ευνοϊκό προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Συνεπώς, το Δικαστήριο δεν μπορούσε να θεωρήσει ότι το δικαίωμα του προσφεύγοντος για σεβασμό της οικογενειακής του ζωής είχε προστατευθεί κατά τρόπο αποτελεσματικό, όπως απαιτεί η Σύμβαση.

Βλέπε επίσης: **Monory κατά Ρουμανίας και Ουγγαρίας**, απόφαση της 5ης Απριλίου 2005, **Carlson κατά Ελβετίας**, απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2008, **Ferrari κατά Ρουμανίας**, απόφαση της 28ης Απριλίου 2015.

Bajrami κατά Αλβανίας

12 Δεκεμβρίου 2006

Το 1998 ο προσφεύγων και η σύζυγός του χώρισαν και η σύζυγός του μετακόμισε με την κόρη τους (που γεννήθηκε τον Ιανουάριο του 1997) για να ζήσει με τους γονείς της. Ο προσφεύγων κατάφερε να δει την κόρη του μόνο μία φορά μετά από του χώρισαν, καθώς η πρώην σύζυγός του και οι γονείς της δεν του επέτρεπαν να τη συναντήσει. Τον Ιούνιο του 2003 ο ίδιος άσκησε αγωγή διαζυγίου. Ταυτόχρονα, ζήτησε από την αστυνομία να προβεί σε δέσμευση του διαβατηρίου της κόρης του, ενόψει του γεγονότος ότι η σύζυγός

του σχεδίαζε να τη μεταφέρει στην Ελλάδα χωρίς τη συγκατάθεσή του. Παρά το γεγονός αυτό, τον Ιανουάριο του 2004 η σύζυγος του προσφεύγοντος μπόρεσε να μεταφέρει την κόρη της στην Ελλάδα. Το διαζύγιο εκδόθηκε τον Φεβρουάριο του 2004 και η επιμέλεια του παιδιού ανατέθηκε στον προσφεύγοντα. Η απόφαση αυτή, ωστόσο, δεν εκτελέστηκε ποτέ. Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης. Επισήμανε ειδικότερα ότι η απόφαση επιμέλειας παρέμεινε ανεκτέλεστη για δύο περίπου χρόνια, χωρίς να μπορεί να αποδοθεί καμία ευθύνη στον προσφεύγοντα επί αυτού, καθώς ο ίδιος είχε λάβει συστηματικά μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την επιστροφή της κόρης του. Υπενθυμίζοντας ότι η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου υποχρεώνει τα Κράτη να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της επανασύνδεσης των γονέων με τα παιδιά τους κατόπιν οριστικής απόφασης εθνικού δικαστηρίου, και ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η Αλβανία δεν είχε επικυρώσει τα σχετικά διεθνή νομοθετικά κείμενα επί του συγκεκριμένου πεδίου, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το τότε ισχύον νομικό σύστημα της Αλβανίας, δεν προέβλεπε κανένα εναλλακτικό πλαίσιο για την παροχή πρακτικής και αποτελεσματικής προστασίας στον προσφεύγοντα, όπως υπαγορευόταν από τη θετική υποχρέωση του κράτους που κατοχυρώνεται με το Άρθρο 8 της Σύμβασης.

Shaw κατά Ουγγαρίας

26 Ιουλίου 2011

Μετά το διαζύγιο μεταξύ του προσφεύγοντος, Ιρλανδού πολίτη και κατοίκου της Γαλλίας και της συζύγου του, πολίτη Ουγγαρίας το 2005, τους ανατέθηκε από κοινού η επιμέλεια της τότε πεντάχρονης κόρης τους. Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο κλήθηκε να εξετάσει κατά πόσον, υπό το πρίσμα των διεθνών υποχρεώσεών τους, ειδικότερα των απορρεουσών εκ του Κανονισμού του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με ζητήματα δικαιοδοσίας, αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε υποθέσεις γαμικών διαφορών και γονικής μέριμνας² και της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980, οι ουγγρικές αρχές κατέβαλαν επαρκείς και αποτελεσματικές προσπάθειες προκειμένου να εξασφαλίσουν την τήρηση του δικαιώματος του προσφεύγοντος στην επιστροφή του παιδιού του (το οποίο είχε μεταφερθεί στην Ουγγαρία από τη μητέρα του και είχε εγγραφεί εκεί σε σχολείο χωρίς τη συγκατάθεση του προσφεύγοντος) και του δικαιώματος του παιδιού σε επανασύνδεση με τον πατέρα του.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης. Παρατήρησε ειδικότερα ότι μεσολάβησαν σχεδόν έντεκα μήνες μεταξύ της έκδοσης εντολής αναγκαστικής εκτέλεσης της επιστροφής του παιδιού στη Γαλλία και της εξαφάνισης της μητέρας με την κόρη. Κατά τον χρόνο αυτόν, τα μόνα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης που ελήφθησαν αφορούσαν ένα αίτημα περί οικειοθελούς επιστροφής του παιδιού το οποίο δεν τελεσφόρησε και την επιβολή ενός σχετικά μέτριου προστίμου. Η κατάσταση είχε περαιτέρω επιδεινωθεί από το γεγονός ότι είχαν περάσει περισσότερα από τριάντισι χρόνια χωρίς ο πατέρας να μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα επικοινωνίας με το παιδί. Η αιτία ήταν κυρίως το γεγονός ότι οι ουγγρικές αρχές δεν αναγνώρισαν τη δικαιοδοσία τους επί του θέματος, παρά την ύπαρξη οριστικής δικαστικής απόφασης που είχε επικυρωθεί σύμφωνα με το Άρθρο 41 του Κανονισμού του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2003.

Βλέπε επίσης: **Adžić κατά Κροατίας**, απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2014.

². [Κανονισμός \(ΕΚ\) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου](#) της 27ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε θέματα γαμικών διαφορών και γονικής μέριμνας («Κανονισμός Βρυξέλλες ΙΙα»).

Karrer κατά Ρουμανίας

21 Φεβρουαρίου 2012

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την καταγγελία ενός πατέρα και της κόρης του (γεννημένης το 2006) σχετικά με τη δικαστική διαδικασία ενώπιον των ρουμανικών δικαστηρίων δυνάμει της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 αναφορικά με την επιστροφή της στην Αυστρία. Τον Φεβρουάριο του 2008 η μητέρα του παιδιού είχε υποβάλει στην Αυστρία αίτηση διαζυγίου από τον πρώτο προσφεύγοντα. Μερικούς μήνες αργότερα, το παιδί και η μητέρα του έφυγαν από την Αυστρία για να μεταβούν στη Ρουμανία, ενώ εκκρεμούσε ακόμη η διαδικασία για την επιμέλεια του παιδιού. Ο προσφεύγων είχε ζητήσει τότε την επιστροφή της κόρης του στην Αυστρία, υποστηρίζοντας πως είχε απομακρυνθεί παράνομα. Με οριστική απόφαση που εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2009, τα ρουμανικά δικαστήρια διαπίστωσαν ότι η επιστροφή του παιδιού στην Αυστρία θα το εξέθετε σε κίνδυνο σωματικής και ψυχολογικής βλάβης.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ειδικότερα ότι τα ρουμανικά δικαστήρια δεν είχαν εξετάσει σε βάθος το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και δεν είχαν δώσει στον πρώτο προσφεύγοντα την ευκαιρία να παρουσιάσει την υπόθεσή του το ταχύτερο δυνατόν, όπως ορίζει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ερμηνευόμενη υπό το πρίσμα της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980. Περαιτέρω, ως προς τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, ο πρώτος προσφεύγων δεν είχε ποτέ την ευκαιρία να παρουσιάσει την υπόθεσή του ενώπιον των ρουμανικών δικαστηρίων είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω κατάθεσης γραπτών υπομνημάτων. Τέλος, το Δικαστήριο παρατήρησε ότι η διαδικασία στο πλαίσιο της Σύμβασης της Χάγης είχε διαρκέσει συνολικά έντεκα μήνες ενώπιον δύο βαθμών δικαιοδοσίας, τούτο δε, παρά το γεγονός ότι η περάτωση τέτοιων διαδικασιών, όφειλε να έχει μέγιστη διάρκεια έξι εβδομάδων.

İlker Ensar Uyanık κατά Τουρκίας

3 Μαΐου 2012

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε δικαστική διαδικασία που κινήθηκε στην Τουρκία από τον προσφεύγοντα προκειμένου να επιτύχει την επιστροφή του παιδιού του στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, όπου ζούσε με τη σύζυγό του. Εκείνη είχε παραμείνει στην Τουρκία με την κόρη τους μετά από το τέλος των διακοπών του εκεί. Ο προσφεύγων κατήγγειλε τον άδικο χαρακτήρα της διαδικασίας ενώπιον των τουρκικών δικαστηρίων, καθόσον τα δικαστήρια δεν συμμορφώθηκαν με τις διατάξεις της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι τα τουρκικά δικαστήρια δεν είχαν προβεί σε ενδελεχή αξιολόγηση της συνολικής οικογενειακής κατάστασης του προσφεύγοντος, παραλείποντας, μεταξύ άλλων, την εξέτασή της υπό το πρίσμα των αρχών που ορίζονται στη Σύμβαση της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980, και ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων κατά το τουρκικό δίκαιο δεν πληρούσε τις διαδικαστικές απαιτήσεις του Άρθρου 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης.

Raw και Άλλοι κατά Γαλλίας

7 Μαρτίου 2013

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την παράλειψη εκτέλεσης δικαστικής απόφασης που επικύρωνε διαταγή επιστροφής των ανήλικων παιδιών στη μητέρα τους στη Μεγάλη Βρετανία, καθώς ως παιδιά χωρισμένων γονιών είχαν δικαίωμα να ζητήσουν να τεθούν υπό καθεστώς συνεπιμέλειας. Τα παιδιά επιθυμούσαν να μείνουν με τον πατέρα τους στη Γαλλία. Οι προσφεύγοντες - η μητέρα δήλωσε ότι ενεργούσε εξ ονόματός της και εξ ονόματος των ανήλικων παιδιών της - κατήγγειλαν την παράλειψη των γαλλικών αρχών να εξασφαλίσουν την επιστροφή των δύο παιδιών στη Μεγάλη Βρετανία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι γαλλικές αρχές δεν είχαν λάβει όλα τα μέτρα που εύλογα θα μπορούσαν να έχουν κληθεί να λάβουν για τη διευκόλυνση της εκτέλεσης της απόφασης διαταγής του Εφετείου τον Απρίλιο του 2009, περί επιστροφής των δύο παιδιών στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το Δικαστήριο έκρινε ειδικότερα ότι στο πλαίσιο της εφαρμογής της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 και του Κανονισμού Βρυξέλλες ΙΙα³, μολονότι η άποψη των παιδιών έπρεπε να ληφθεί υπόψη, η διαφωνία τους δεν εμπόδιζε κατ' ανάγκη την επιστροφή τους.

Lórez Guió κατά Σλοβακίας

3 Ιουνίου 2014

Τον Μάιο του 2009 ο προσφεύγων απέκτησε παιδί με μια Σλοβάκα πολίτη. Έζησαν μαζί στην Ισπανία μέχρι τον Ιούλιο του 2010, όταν η μητέρα πήρε το παιδί από την Ισπανία στη Σλοβακία, χωρίς να επιστρέψει ποτέ. Ακολούθως, ο προσφεύγων κίνησε δικαστική διαδικασία στη Σλοβακία κατά της μητέρας για την επιστροφή του παιδιού στην Ισπανία δυνάμει της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980. Ο προσφεύγων κατήγγειλε ότι η εν λόγω διαδικασία παρεμποδίστηκε αυθαίρετα με απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Σλοβακίας και ότι κατά συνέπεια στερήθηκε την επαφή με το παιδί του για παρατεταμένο χρονικό διάστημα.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης. Παρατήρησε ότι ο προσφεύγων δεν είχε έννομο συμφέρον δικαστικής προσφυγής κατά της διαδικασίας ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, η οποία οδήγησε στην ακύρωση τελεσίδικης και εκτελεστής απόφασης την οποία είχαν εκδώσει προηγουμένως τα τακτικά δικαστήρια για την επιστροφή του παιδιού του στην Ισπανία. Δεν είχε καμία ενημέρωση επί της συνταγματικής διαδικασίας, πολλώ δε μάλλον τη δυνατότητα συμμετοχής σε αυτήν, παρά το γεγονός ότι είχε έννομο συμφέρον στη συγκεκριμένη υπόθεση. Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο έλαβε υπόψη του ότι η παρέμβαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου επί της υπόθεσης πραγματοποιήθηκε σε χρόνο κατά τον οποίο είχαν εξαντληθεί όλα τα άλλα ένδικα μέσα και ότι υπήρχε ένδειξη ενδεχόμενης ύπαρξης συστημικού προβλήματος, καθώς τα εν λόγω ένδικα μέσα ήταν διαθέσιμα σε διαδικασίες επιστροφής παιδιών στη Σλοβακία.

Βλέπε επίσης: **Hoholm κατά Σλοβακίας**, απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2015 (όπου το Δικαστήριο κήρυξε την καταγγελία της προσφεύγουσας δυνάμει του Άρθρου 8 της Σύμβασης απαράδεκτη και διαπίστωσε ότι υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 6 παρ. 1 (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη εντός εύλογου χρονικού διαστήματος) τόσο αυτοτελώς όσο και σε συνδυασμό με το Άρθρο 13 (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής) της Σύμβασης), Frisancho Perea κατά Σλοβακίας, απόφαση της 21ης Ιουλίου 2015 (όπου το Δικαστήριο διαπίστωσε παραβίαση του Άρθρου 8 της Σύμβασης).

Blaga κατά Ρουμανίας

1 Ιουλίου 2014

Ο προσφεύγων και η σύζυγός του, ρουμανικής και αμερικανικής ιθαγένειας, είχαν τρία παιδιά, γεννημένα το 1998 και το 2000. Ζούσαν όλοι στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2008, όταν η μητέρα πήρε τα παιδιά στη Ρουμανία, χωρίς να επιστρέψει ποτέ. Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ειδικότερα ότι τα ρουμανικά

³. Βλέπε υποσημείωση 2 ανωτέρω.

δικαστήρια, τα οποία τον Μάρτιο του 2014 είχαν αναθέσει την αποκλειστική επιμέλεια των παιδιών στη μητέρα τους, είχαν ερμηνεύσει εσφαλμένα τις διατάξεις της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980, στηριζόμενα αποκλειστικά στην άποψη των παιδιών του, ώστε να αρνηθούν την επιστροφή τους στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι ο προσφεύγων υπέστη δυσανάλογη προσβολή του δικαιώματός του στον σεβασμό της οικογενειακής του ζωής, καθόσον η διαδικασία λήψης αποφάσεων δυνάμει του εθνικού δικαίου δεν πληρούσε τις διαδικαστικές απαιτήσεις που απορρέουν από το Άρθρο 8.

Ηromadka και Ηromadkova κατά Ρωσίας⁴

11 Δεκεμβρίου 2014

Ο πρώτος προσφεύγων, Τσέχος πολίτης, παντρεύτηκε μια Ρωσίδα πολίτη το 2003. Το ζευγάρι εγκαταστάθηκε στην Τσεχική Δημοκρατία και το 2005 απέκτησε μια κόρη, τη δεύτερη προσφεύγουσα. Δύο χρόνια αργότερα, η σύζυγος κίνησε διαδικασία διαζυγίου και τόσο η ίδια όσο και ο πρώτος προσφεύγων ζήτησαν την επιμέλεια του παιδιού. Το 2008, και ενώ η διαδικασία εκκρεμούσε, η σύζυγος πήρε το παιδί στη Ρωσία χωρίς τη συγκατάθεση του πρώτου προσφεύγοντος.

Ο τελευταίος κατήγγειλε ότι οι ρωσικές αρχές δεν είχαν λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να τον βοηθήσουν να αποκαταστήσει την επαφή με την κόρη του. Ο τελευταίος κατήγγειλε ότι οι ρωσικές αρχές δεν είχαν λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να τον βοηθήσουν να αποκαταστήσει την επικοινωνία με την κόρη του.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι η Ρωσία, παραλείποντας να θεσπίσει το απαραίτητο νομικό πλαίσιο για την εξασφάλιση άμεσης ανταπόκρισης στις διεθνείς απαγωγές παιδιών κατά τον χρόνο των επίδικων γεγονότων, δεν είχε συμμορφωθεί με τη θετική υποχρέωσή της δυνάμει του Άρθρου 8. Επισημαίνοντας περαιτέρω ότι από το 2008 το παιδί είχε εγκατασταθεί στο νέο του περιβάλλον στη Ρωσία, και ότι η επαναφορά του στην επιμέλεια του πατέρα του θα προσέκρουε στο βέλτιστο συμφέρον του, συμφώνως και με την παραδοχή του πρώτου προσφεύγοντος, το Δικαστήριο έκρινε ότι η απόφαση των ρωσικών δικαστηρίων να μην αναγνωρίσουν και να μην εκτελέσουν την απόφαση που εξέδωσε τσεχικό δικαστήριο το 2011 με την οποία ανατέθηκε η επιμέλεια στον πρώτο προσφεύγοντα **δεν ισοδυναμούν με καμία παραβίαση του Άρθρου 8**. Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** όσον αφορά τα λοιπά μέτρα που ελήφθησαν από τις ρωσικές αρχές μετά τον Ιούνιο του 2011, διαπιστώνοντας ότι δεν είχαν ληφθεί εκ μέρους τους όλα τα μέτρα που ευλόγως θα μπορούσαν να κληθούν να λάβουν για να καταστεί δυνατή η διατήρηση και η ανάπτυξη της οικογενειακών δεσμών των προσφευγόντων.

R.S. κατά Πολωνίας (αριθ. 63777/09)

21 Ιουλίου 2015

Ο προσφεύγων, τα παιδιά του οποίου κρατήθηκαν στην Πολωνία από τη μητέρα τους, υποστήριξε ότι τα πολωνικά δικαστήρια δεν έκαναν σωστή εφαρμογή της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 κατά την έκδοση απόφασης επί του αιτήματός του για την επιστροφή των παιδιών του στην Ελβετία. Συγκεκριμένα, τα δικαστήρια, στηριζόμενα στην απόφαση επιμέλειας που εκδόθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας διαζυγίου στην Πολωνία, φέρονται να μην είχαν λάβει υπόψη τους το γεγονός ότι ο ίδιος δεν είχε ποτέ δώσει τη συγκατάθεσή του για τη μόνιμη παραμονή τους στην Πολωνία και ότι ο συνήθης τόπος διαμονής των παιδιών εκείνη την περίοδο ήταν η Ελβετία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης. Λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης εν συνόλω, η Επιτροπή έκρινε ότι η Πολωνία δεν εξασφάλισε στον προσφεύγοντα το δικαίωμα σεβασμού της οικογενειακής του ζωής. Το Δικαστήριο παρατήρησε ειδικότερα ότι, σε θέματα που αφορούν την επανασύνδεση των παιδιών με τους γονείς τους, η επάρκεια ενός μέτρου κρίνεται επίσης

⁴ Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου («η Σύμβαση»).

από την ταχύτητα στον χρόνο εφαρμογής του, καθώς τέτοιες περιπτώσεις επιβάλλουν χειρισμούς επείγοντος χαρακτήρα, δεδομένου ότι η πάροδος του χρόνου θα μπορούσε να επιφέρει ανεπανόρθωτες συνέπειες στις σχέσεις μεταξύ των παιδιών και του γονέα που δεν ζει μαζί τους. Στην περίπτωση του προσφεύγοντος, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο χρόνος που χρειάστηκε για την έκδοση της οριστικής απόφασης από τα πολωνικά δικαστήρια δεν ανταποκρίθηκε στον επείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης. Επιπλέον, δεν είχε υποστηριχθεί, πόσο μάλλον αποδειχθεί ως γεγονός, ούτε στο πλαίσιο της εθνικής διαδικασίας ούτε ενώπιον του Δικαστηρίου, ότι η επιστροφή των παιδιών στην Ελβετία δεν θα εξυπηρετούσε το βέλτιστο συμφέρον τους.

M.A. κατά Αυστρίας (αριθ. 4097/13)

15 Ιανουαρίου 2015

Η σύντροφος του προσφεύγοντος μετέφερε την κόρη τους από την Ιταλία, όπου ζούσε η οικογένεια, στην Αυστρία τον Φεβρουάριο του 2008. Ο ίδιος κατήγγειλε την παράλειψη των αυστριακών δικαστηρίων να εκτελέσουν δύο αποφάσεις που εξέδωσαν ιταλικά δικαστήρια σχετικά με την επιστροφή της κόρης του στην Ιταλία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι αυστριακές αρχές καθυστέρησαν να προβούν σε ενέργειες, ιδίως κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας, και ότι το διαδικαστικό πλαίσιο δεν διευκόλυνε την ταχεία και αποτελεσματική διεξαγωγή της διαδικασίας επιστροφής. Εν ολίγοις, δεν υπήρξε αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος του προσφεύγοντος για σεβασμό στην οικογενειακή ζωή του.

G.S. κατά Γεωργίας (αριθ. 2361/13)

21 Ιουλίου 2015

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε δικαστική διαδικασία που κινήθηκε στη Γεωργία για την επιστροφή του γιου της προσφεύγουσας, γεννημένου το 2004, στην Ουκρανία. Ο πρώην σύντροφός της αποφάσισε να κρατήσει τον γιο τους στη Γεωργία, με την οικογένειά του, στο τέλος των καλοκαιρινών διακοπών του 2010, ενώ ο ίδιος ζούσε στη Ρωσία και επισκεπτόταν περιστασιακά τον γιο του στη Γεωργία. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ειδικότερα την άρνηση των γεωργιανών δικαστηρίων να εκδώσουν απόφαση για την επιστροφή του γιου της στην Ουκρανία καθώς και τη μακρόχρονη διαδικασία επιστροφής του.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων δυνάμει της Σύμβασης της Χάγης ισοδυναμούσε με δυσανάλογη προσβολή του δικαιώματος της προσφεύγουσας στον σεβασμό της οικογενειακής της ζωής. Εκτίμησε ειδικότερα ότι, επί της υπόθεσης, υπήρχαν ελλείψεις κατά τη διαδικασία εξέτασης του πραγματογνώμονα και άλλων αποδεικτικών στοιχείων από τα γεωργιανά δικαστήρια, αναφορικά με τη διαδικασία επιστροφής. Ειδικότερα, κατά την εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος του αγοριού, τα δικαστήρια δεν έλαβαν υπόψη τους τις εκθέσεις κοινωνικών λειτουργών και ενός ψυχολόγου, σύμφωνα με τις οποίες το αγόρι αντιμετώπιζε δυσκολίες λόγω της έλλειψης επικοινωνίας και με τους δύο γονείς και βίωνε μια κατάσταση που ήταν ελάχιστα κατανοητή. Πράγματι, ήταν αμφίβολο αν η παραμονή του αγοριού το οποίο είχε περάσει τα πρώτα έξι χρόνια της ζωής του στην Ουκρανία, η παραμονή του στη Γεωργία υπό την επιμέλεια της οικογένειας του πατέρα του - η οποία δεν νομιμοποιούνταν επί αυτής - και η στέρηση των δύο γονέων του, συνιστούσαν ευνοϊκούς παράγοντες προς το βέλτιστο συμφέρον του.

Henrioud κατά Γαλλίας

5 Νοεμβρίου 2015

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την αδυναμία του προσφεύγοντος να εξασφαλίσει την επιστροφή των παιδιών του στην Ελβετία, τα οποία είχε πάρει μαζί της η μητέρα τους στη Γαλλία. Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι οι γαλλικές αρχές δεν επέδειξαν την απαιτούμενη επιμέλεια κατά την προσβαλλόμενη διαδικασία ούτε κατέβαλαν επαρκείς ή κατάλληλες προσπάθειες για να διασφαλίσουν τον σεβασμό του δικαιώματός του στην επιστροφή των παιδιών του. Περαιτέρω, κατήγγειλε την παραβίαση του δικαιώματός του περί προσβάσεως σε δικαστήριο, με την αιτιολογία του απαραδέκτου της έφεσής του επί νομικών ζητημάτων. Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε καμία **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης.

Επισήμανε ειδικότερα ότι ενώπιον του Εφετείου, ο προσφεύγων δεν είχε αναφέρει σε

κανένα στάδιο την προσφυγή του κατά της κατάργησης της απαγόρευσης εξόδου της μητέρας από το ελβετικό έδαφος. Συνεπώς, το Δικαστήριο έκρινε ότι ο προσφεύγων, ο οποίος ήταν αυτοβούλως, πολιτικώς ενάγων με νομική εκπροσώπηση, δεν παρείχε στο Εφετείο τις απαιτούμενες πληροφορίες για να αμφισβητήσει την εκ μέρους του σιωπηρή αποδοχή της κατάστασης. Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 6 παρ. 1** (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι η απόρριψη της ασκηθείσας από τον προσφεύγοντα, έφεσης επί νομικών ζητημάτων, για τυπικούς λόγους αποδιδόμενους στην εισαγγελία, του στέρησε την πρόσβαση σε δικαστήριο.

K.J. κατά Πολωνίας (αριθ. 30813/14)

1 Μαρτίου 2016

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την καταγγελία Πολωνού πολίτη σχετικά με τη διαδικασία που κινήθηκε ενώπιον των πολωνικών δικαστηρίων για την επιστροφή του παιδιού του στο Ηνωμένο Βασίλειο, στον τόπο όπου ζούσε και στον οποίο το παιδί είχε γεννηθεί και μεγαλώσει τα δύο πρώτα χρόνια της ζωής του. Η μητέρα, επίσης Πολωνή, έφυγε από το Ηνωμένο Βασίλειο με την κόρη τους για διακοπές στην Πολωνία τον Ιούλιο του 2012 και δεν επέστρεψε ποτέ. Στη διαδικασία που ακολούθησε, κατά τα οριζόμενα στη Σύμβαση της Χάγης, τα πολωνικά δικαστήρια απέρριψαν το αίτημα του πατέρα περί επιστροφής της κόρης του.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι, μολονότι το πολωνικό κράτος είχε συναφώς περιθώριο εκτίμησης, δεν είχε συμμορφωθεί με τις απορρέουσες από το Άρθρο 8 θετικές υποχρεώσεις του. Διαπίστωσε ειδικότερα ότι η μητέρα, αντί να τεκμηριώσει συγκεκριμένους κινδύνους για την κόρη της σε περίπτωση επιστροφής της στο Ηνωμένο Βασίλειο, αναφέρθηκε μόνο στη διάλυση του γάμου της και στον φόβο της ότι δεν θα επιτρεπόταν στο παιδί η έξοδος από το Ηνωμένο Βασίλειο. Ωστόσο, τα πολωνικά δικαστήρια έκαναν δεκτούς τους λόγους της ως αρκετά πειστικούς για να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι - με ή χωρίς τη μητέρα - η επιστροφή του παιδιού στο περιβάλλον του τόπου συνήθους διαμονής του, το Ηνωμένο Βασίλειο, θα το έθετε σε κατάσταση δυσφορίας. Το Δικαστήριο θεώρησε ότι η εκτίμηση αυτή των πολωνικών δικαστηρίων ήταν εσφαλμένη: αφενός, δεν υπήρχε κανένα αντικειμενικό εμπόδιο ως προς την επιστροφή της μητέρας στο Ηνωμένο Βασίλειο, αφετέρου, εκτιμώντας ότι η επιστροφή του παιδιού στο Ηνωμένο Βασίλειο με τη μητέρα του δεν θα είχε θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη του, τα δικαστήρια δεν είχαν λάβει υπόψη τα συμπεράσματα έκθεσης εμπειρογνομόνων ψυχολόγων, σύμφωνα με τα οποία το παιδί, το οποίο μπορούσε να προσαρμοστεί εύκολα, ήταν υγιές σωματικά και ψυχολογικά, συνδεόταν συναισθηματικά και με τους δύο γονείς και είχε όμοια αντίληψη και αίσθηση τόσο για την Πολωνία όσο και για το Ηνωμένο Βασίλειο. Τέλος, το Δικαστήριο επισήμανε ότι, παρά τον αναγνωρισμένο επείγοντα χαρακτήρα της διαδικασίας της Σύμβασης της Χάγης, είχε παρέλθει ένας χρόνος μεταξύ του αιτήματος επιστροφής και της οριστικής απόφασης, διάστημα για το οποίο δεν δόθηκε καμία εξήγηση από την πολωνική κυβέρνηση.

Βλέπε επίσης: **G.N. κατά Πολωνίας (αριθ. 2171/14)**, απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016.

M.K. κατά Ελλάδας (αριθ. 51312/16)

1 Φεβρουαρίου 2018

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την αδυναμία της προσφεύγουσας, μητέρας δύο παιδιών, να ασκήσει την επιμέλεια ενός εκ των γιων της (Α.) παρά την απόφαση των ελληνικών δικαστηρίων περί ανάθεσης σε αυτήν, της μόνιμης επιμέλειας. Ο πρώην σύζυγός της ζούσε στην Ελλάδα με τους δύο γιους τους, ενώ εκείνη ζούσε στη Γαλλία. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ειδικότερα ότι οι ελληνικές αρχές δεν είχαν συμμορφωθεί με τις αποφάσεις που είχαν εκδοθεί υπέρ της από τα ελληνικά και τα γαλλικά δικαστήρια σχετικά με την επιμέλεια του γιου της. Περαιτέρω ισχυρίστηκε ότι αρνήθηκαν να διευκολύνουν την επιστροφή του παιδιού στη Γαλλία και ότι δεν ανταποκρίθηκαν στις καταγγελίες της κατά του πρώην συζύγου της για απαγωγή παιδιού.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι ελληνικές αρχές είχαν λάβει τα μέτρα που εύλογα θα μπορούσαν να κληθούν να λάβουν προκειμένου να τηρήσουν τις θετικές τους υποχρεώσεις δυνάμει του Άρθρου 8. Μεταξύ άλλων, είχαν λάβει υπόψη τους την οικογενειακή κατάσταση εν συνόλω, τις αλλαγές που

επήλθαν σε αυτήν με την πάροδο του χρόνου και το βέλτιστο συμφέρον των δύο αδελφών, και ιδίως του Α. Ο τελευταίος, ο οποίος ήταν 13 ετών τότε, είχε εκφράσει σαφώς στις

ελληνικές αρχές την επιθυμία να παραμείνει με τον αδελφό και τον πατέρα του στην Ελλάδα. Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο υπενθύμισε ειδικότερα ότι η έκφραση των επιθυμιών ενός παιδιού το οποίο διαθέτει επαρκή κατανόηση αποτελεί βασικό παράγοντα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε κάθε δικαστική ή διοικητική διαδικασία που μπορεί να το επηρεάσει. Το δικαίωμα των παιδιών σε ακρόαση και συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων σε κάθε διαδικασία οικογενειακού δικαίου που επηρεάζουν πρωτίστως τα ίδια, κατοχυρώνεται επίσης από διάφορα διεθνή νομοθετικά κείμενα. Ειδικότερα, το Άρθρο 13 της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 προέβλεπε τη δυνατότητα άρνησης των αρχών να εκδώσουν απόφαση διαταγής επιστροφής ενός παιδιού, εάν το παιδί αντιτίθεται στην επιστροφή του και έχει την ηλικία και τον βαθμό ωριμότητας που απαιτείται για να ληφθούν υπόψη οι απόψεις του.

Rinau κατά Λιθουανίας

14 Ιανουαρίου 2020

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τις προσπάθειες ενός Γερμανού πατέρα για την επιστροφή της κόρης του από την πρώην λιθουανή σύζυγό του, κατόπιν έκδοσης δικαστικών αποφάσεων υπέρ του. Οι προσφεύγοντες - πατέρας και κόρη - κατήγγειλαν ειδικότερα τους χειρισμούς των λιθουανικών αρχών ως προς τις διαδικασίες για την επιστροφή του παιδιού στη Γερμανία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης όσον αφορά και τους δύο προσφεύγοντες, διαπιστώνοντας ότι, εν συνόλω, η στάση των λιθουανικών αρχών υπολειπόταν των απαιτήσεων που προέβλεπε η εν λόγω διάταξη για το κράτος. Ειδικότερα, εκτίμησε ότι ήταν σαφές ότι η νομοθετική και η εκτελεστική εξουσία αποπειράθηκαν να επηρεάσουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων υπέρ της μητέρας, παραβλέποντας τις δικαστικές αποφάσεις υπέρ του πατέρα, οι οποίες θα έπρεπε να είχαν εκτελεστεί χωρίς καθυστέρηση στη Λιθουανία. Μεταξύ άλλων παραγόντων, οι ενέργειες του Ανώτατου Δικαστηρίου και του Προέδρου του Ανώτατου Δικαστηρίου είχαν οδηγήσει σε « δικονομικά παράδοξα», τα οποία ήταν αντίθετα με τους στόχους των διεθνών κανόνων και των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την επιμέλεια των παιδιών.

Βλέπε επίσης:

Mitoni κατά «πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας»

16 Απριλίου 2015

Vujica κατά Κροατίας

8 Οκτωβρίου 2015

Vilenchik κατά Ουκρανίας

3 Οκτωβρίου 2017

Mansour κατά Σλοβακίας

21 Νοεμβρίου 2017

Edina Tóth κατά Ουγγαρίας

30 Ιανουαρίου 2018

Royer κατά Ουγγαρίας

6 Μαρτίου 2018

M.R. και D.R. κατά Ουκρανίας (αριθ. 63551/13)

22 Μαΐου 2018

Bektas κατά Δημοκρατίας της Μολδαβίας

22 Ιανουαρίου 2019 (απόφαση της Επιτροπής (διαγραφή))

Simões Balbino κατά Πορτογαλίας

29 Ιανουαρίου 2019 (απόφαση της Επιτροπής)

-

Adžić κατά Κροατίας (n° 2)

2 Μαΐου 2019

Vladimir Ushakov κατά Ρωσίας⁵

18 Ιουνίου 2019

B.S. κατά Πολωνίας (αριθ. 4993/15)

3 Σεπτεμβρίου 2019 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Burmazonić κατά Τουρκίας

8 Σεπτεμβρίου 2020 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Makhmudova κατά Ρωσίας⁶

1 Δεκεμβρίου 2020

Thompson κατά Ρωσίας⁷

30 Μαρτίου 2021

M.V. κατά Πολωνίας (αριθ. 16202/14)

1 Απριλίου 2021

Spinelli κατά Ρωσίας⁸

19 Οκτωβρίου 2021

Kurás κατά Ουγγαρίας

28 Οκτωβρίου 2021

P.D. κατά Ρωσίας (αριθ. 30560/19)⁹

3 Μαΐου 2022

5. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
6. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
7. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
8. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
9. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Προσφυγές που υποβλήθηκαν από τους γονείς που τέλεσαν την απαγωγή

Eskinazi και Chelouche κατά Τουρκίας

6 Δεκεμβρίου 2005 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Η πρώτη προσφεύγουσα, η οποία είναι έγγαμη, επισκέφθηκε την Τουρκία με την κόρη της (τη δεύτερη προσφεύγουσα), ηλικίας τότε 4 ετών, αρχικά για μια σύντομη διαμονή, αλλά αργότερα αποφάσισε να παραμείνει εκεί με την κόρη της παρά την αντίρρηση του πατέρα του κοριτσιού επί αυτού. Στη συνέχεια, η ίδια κατέθεσε αίτηση διαζυγίου. Της ανατέθηκε προσωρινά η επιμέλεια της κόρης της, την οποία προηγουμένως είχε από κοινού με τον σύζυγό της. Ο σύζυγος, ο οποίος ζούσε στο Ισραήλ, κατέθεσε με τη σειρά του αίτηση διαζυγίου στο Ραββινικό Δικαστήριο του Τελ Αβίβ, το οποίο εξέδωσε διαταγή προκειμένου η μητέρα να επιστρέψει το παιδί στο Ισραήλ, διαφορετικά η πράξη της θα χαρακτηριζόταν ως «παράνομη απομάκρυνση παιδιού» σύμφωνα με τη Σύμβαση της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980. Κινήθηκε δικαστική διαδικασία προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιστροφή του παιδιού στο Ισραήλ. Αποτέλεσμα αυτής ήταν η έκδοση διαταγής από τα τουρκικά δικαστήρια, περί επιστροφής του παιδιού σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης της Χάγης. Ο πατέρας άσκησε αγωγή εκτέλεσης. Το προσωρινό μέτρο που υπέδειξε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δυνάμει του Άρθρου 39 (προσωρινά μέτρα¹⁰) του [Κανονισμού του Δικαστηρίου](#) είχε ως αποτέλεσμα την αναστολή της εκτέλεσης της διαταγής. Οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν ότι η επιστροφή του παιδιού στο Ισραήλ θα ισοδυναμούσε με παραβίαση του δικαιώματός τους για σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Σύμφωνα με την πρώτη προσφεύγουσα, η απομάκρυνση του παιδιού από τη μητέρα του και η μεταφορά του σε μια χώρα χωρίς σημεία αναφοράς και χωρίς να μιλάει την εκεί ομιλούμενη γλώσσα θα ήταν αντίθετη προς το βέλτιστο συμφέρον του. Υποστήριξε επίσης ότι, σε περίπτωση που η κόρη της μεταφερόταν στο Ισραήλ, θα υποβαλλόταν σε μόνιμη στέρηση του δικαιώματός της σε δίκαιη ακρόαση ενώπιον των τουρκικών δικαστηρίων, καθώς οι αποφάσεις σχετικά με το διαζύγιο και τα συναφή ζητήματα θα λαμβάνονταν από το Ραββινικό Δικαστήριο.

Το Δικαστήριο κήρυξε την προσφυγή **απαράδεκτη** ως προδήλως αβάσιμη. Υπό το πρίσμα της δικογραφίας εν συνόλω, παρατήρησε ότι κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος επιστροφής του παιδιού από τις κεντρικές ισραηλινές αρχές, η μετακίνηση της ίδιας θεωρήθηκε παράνομη προς τους σκοπούς της Σύμβασης της Χάγης του 1980. Περαιτέρω, οι τουρκικές αρχές δεν είχαν κανέναν ουσιαστικό λόγο απόρριψης του αιτήματος, είτε δυνάμει της Σύμβασης της Χάγης είτε με το σκεπτικό ότι πιθανές ελλείψεις σε οποιαδήποτε διαδικασία στην οποία θα μπορούσαν να υποβληθούν οι προσφεύγουσες στο Ισραήλ θα μπορούσαν να ισοδυναμούν με «κατάφωρη άρνηση δίκαιης δίκης». Το Δικαστήριο, επαναλαμβάνοντας ότι το Άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έπρεπε να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της Σύμβασης της Χάγης, έκρινε, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε ενώπιον του, ότι αποφασίζοντας την επιστροφή του παιδιού στο Ισραήλ, οι τουρκικές αρχές δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ότι παραβίασαν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του Άρθρου 6 (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη), ούτε το δικαίωμα σεβασμού της οικογενειακής ζωής που εγγυάται το Άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης.

¹⁰. Πρόκειται για μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το Άρθρο 39 του [Κανονισμού του Δικαστηρίου](#), κατόπιν αιτήσεως διαδίκου ή οποιουδήποτε άλλου ενδιαφερομένου, ή αυτεπαγγέλτως, προς όφελος των διαδίκων ή της ομαλής διεξαγωγής της δικαστικής διαδικασίας. Βλέπε επίσης το [ενημερωτικό δελτίο σχετικά με \[http://www.echr.coe.int/Documents/FS_Interim_measures_ENG.pdf\]\(http://www.echr.coe.int/Documents/FS_Interim_measures_ENG.pdf\) τα «προσωρινά μέτρα»](#).

Το Δικαστήριο αποφάσισε περαιτέρω να άρει το προσωρινό μέτρο που είχε υποδειχθεί στην τουρκική κυβέρνηση δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου.

Paradis και άλλοι κατά Γερμανίας

4 Σεπτεμβρίου 2007 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Η πρώτη προσφεύγουσα, Γερμανίδα πολίτης, εγκατέλειψε τον Καναδό σύζυγό της το 1997. Οι Δικαστικές Αρχές του Καναδά της ανέθεσαν την επιμέλεια των τεσσάρων παιδιών τους, εκδίδοντας ωστόσο διαταγή, περί μη απομάκρυνσής τους από τον Καναδά χωρίς τη συγκατάθεση του συζύγου της. Το καλοκαίρι του 2000 η ίδια μαζί με τα παιδιά, παρέμεινε στη Γερμανία, μετά την παρέλευση διαστήματος δύο εβδομάδων για το οποίο είχε μεταβεί εκεί, όπου υπέβαλε αίτηση διαζυγίου και ζήτησε την επιμέλεια των παιδιών. Οι Δικαστικές Αρχές του Καναδά, ανέθεσαν τότε στον σύζυγό της την αποκλειστική επιμέλεια και ένα γερμανικό εφετείο υπέδειξε, κατόπιν απόφασης, στην πρώτη προσφεύγουσα να επιστρέψει τα παιδιά στον σύζυγό της. Μετά την επανειλημμένη άρνησή της να συμμορφωθεί με την εν λόγω απόφαση, ένα γερμανικό Περιφερειακό Δικαστήριο (District Court) εξέδωσε διαταγή περί αναγκαστικής κράτησής της, προκειμένου να την αναγκάσει να αποκαλύψει τον τόπο διαμονής των παιδιών. Η απόφαση διαταγής όριζε ότι θα έπρεπε να αφεθεί ελεύθερη αμέσως μετά την επιστροφή των παιδιών. Η έφεση της πρώτης προσφεύγουσας απορρίφθηκε και το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο (Federal Constitutional Court) αρνήθηκε να κάνει δεκτή την καταγγελία της ενώπιόν του. Κρατήθηκε για διάστημα έξι μηνών το 2003, χωρίς ωστόσο να αποκαλύψει τον τόπο διαμονής των παιδιών.

Το Δικαστήριο κήρυξε την προσφυγή **απαράδεκτη**, διαπιστώνοντας ότι η καταγγελία του πρώτου προσφεύγοντος σχετικά με την απόφαση διαταγής κράτησης ήταν προδήλως αβάσιμη. Παρατήρησε ειδικότερα ότι ένας από τους σκοπούς της Σύμβασης της Χάγης του 1980 περί των αστικών θεμάτων της διεθνούς απαγωγής παιδιών ήταν να διασφαλίσει τη χωρίς καθυστέρηση επιστροφή των παιδιών στη χώρα της συνήθους διαμονής τους, με σκοπό την αποτροπή της εξοικείωσής τους με την τυχόν παράνομη κράτηση την οποία υφίστανται. Στην υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο επισήμανε ότι τα παιδιά είχαν ήδη χωριστεί από τον πατέρα τους για διάστημα σχεδόν δύο ετών κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης του εφετείου περί της επιστροφής τους και σχεδόν τριών ετών, πριν το περιφερειακό δικαστήριο αποφασίσει την κράτηση της πρώτης προσφεύγουσας. Επομένως, ήταν υψίστης σημασίας η μη περαιτέρω παράταση της παράνομης κράτησής τους. Μολονότι η κράτηση ήταν το πιο δραστικό μέτρο καταναγκασμού που προέβλεπε το εθνικό δίκαιο, η πρώτη προσφεύγουσα ήταν σθεναρά αποφασισμένη να μην επιστρέψει τα παιδιά, όπως καταδεικνύεται από το γεγονός ότι τα είχε φυγαδεύσει στο εξωτερικό. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο εκτίμησε ότι η διαπίστωση του περιφερειακού δικαστηρίου περί ματαιότητας της επιβολής αναγκαστικής πληρωμής δεν ήταν αδικαιολόγητη και ότι η απόφαση περί της αναγκαστικής κράτησης της προσφεύγουσας δεν ήταν δυσανάλογη.

Maumousseau και Washington κατά Γαλλίας

15 Νοεμβρίου 2007

Οι προσφεύγουσες είναι μια Γαλλίδα πολίτης που ζει στη Γαλλία και η κόρη της, γαλλικής και αμερικανικής ιθαγένειας, η οποία γεννήθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής το 2000 και ζει με τον πατέρα της στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η υπόθεση αφορούσε την επιστροφή του παιδιού, ηλικίας τότε τεσσάρων ετών, στις Ηνωμένες Πολιτείες, κατόπιν έκδοσης διαταγής των γαλλικών δικαστηρίων τον Δεκέμβριο του 2004 που εκδόθηκε βάσει της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 και απόφασης αμερικανικού δικαστηρίου που ανέθεσε την επιμέλεια του κοριτσιού στον πατέρα του. Το παιδί, η συνήθης διαμονή του οποίου ήταν στις Ηνωμένες Πολιτείες, αφίχθη στη Γαλλία τον Μάρτιο του 2003 για διακοπές με τη μητέρα του, η οποία στη συνέχεια αποφάσισε να μην επιστρέψει στις Ηνωμένες Πολιτείες αλλά να παραμείνει με την κόρη της στη Γαλλία. Στην προσφυγή της, η πρώτη προσφεύγουσα υποστήριξε ειδικότερα ότι η επιστροφή του παιδιού στις Ηνωμένες Πολιτείες ήταν αντίθετη προς το συμφέρον της κόρης της και την έθετε σε δυσχερή θέση λόγω του πολύ νεαρού της ηλικίας της. Περαιτέρω ισχυρίστηκε ότι η αστυνομική παρέμβαση στο νηπιαγωγείο του παιδιού τον Σεπτέμβριο του 2004 θα μπορούσε να επιφέρει σημαντικές ψυχολογικές επιπτώσεις στην κόρη της.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης. Αναφορικά με τους λόγους της απόφασης διαταγής περί επιστροφής του παιδιού στις Ηνωμένες Πολιτείες, εκτίμησε ότι τα γαλλικά δικαστήρια είχαν λάβει υπόψη τους το «βέλτιστο συμφέρον» του παιδιού, εννοούμενο ως της άμεσης επανένταξής του στο οικείο περιβάλλον. Ειδικότερα, είχαν εξετάσει με προσοχή και εν συνόλω τα δεδομένα της οικογενειακής κατάστασης, είχαν μελετήσει ποικίλους παράγοντες, είχαν προβεί σε μια σταθμισμένη και εύλογη εκτίμηση των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών και προσπαθούσαν διαρκώς να διαπιστώσουν ποια ήταν η καλύτερη λύση για το παιδί. Το Δικαστήριο επισήμανε επίσης ότι κανένας λόγος δεν συνέτρεχε ώστε να θεωρηθεί ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων που οδήγησε τα γαλλικά δικαστήρια στην έκδοση απόφασης περί επιστροφής του παιδιού στις Ηνωμένες Πολιτείες είχε άδικο χαρακτήρα ή ότι δεν επέτρεψε στους προσφεύγοντες να διεκδικήσουν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους. Περαιτέρω, όσον αφορά τους όρους εκτέλεσης της απόφασης περί επιστροφής, το Δικαστήριο παρατήρησε ότι οι περιστάσεις της αστυνομικής παρέμβασης στο νηπιαγωγείο του παιδιού ήταν αποτέλεσμα της συνεχούς άρνησης της μητέρας του να παραδώσει το παιδί στον πατέρα του οικειοθελώς, παρά τη δικαστική απόφαση η οποία είχε καταστεί εκτελεστή για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών. Μολονότι η αστυνομική παρέμβαση δεν ήταν ο πλέον ενδεδειγμένος τρόπος αντιμετώπισης καταστάσεων όμοιων με αυτή στην περίπτωση της προσφεύγουσας, και θα μπορούσε να επιφέρει τραυματικές συνέπειες, το Δικαστήριο επισήμανε ότι πραγματοποιήθηκε υπό την ευθύνη και παρουσία του εισαγγελέα, ενός υπαλλήλου της κρατικής νομικής υπηρεσίας, αρμόδιου για τη λήψη αποφάσεων υψηλού επιπέδου, υπό τις εντολές του οποίου τέθηκαν οι συνοδεύοντες αστυνομικοί. Περαιτέρω επισήμανε ότι, ερχόμενες αντιμέτωπες με την αντίσταση των ανθρώπων που είχαν πάρει το μέρος των προσφευγόντων στη διαμάχη, οι αρχές δεν επέμειναν στην προσπάθειά τους να απομακρύνουν το παιδί.

Neulinger και Shuruk κατά Ελβετίας

6 Ιουλίου 2010 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης)

Η πρώτη προσφεύγουσα, Ελβετίδα πολίτης, εγκαταστάθηκε στο Ισραήλ, όπου απέκτησε έναν γιο, εντός γάμου που σύναψε εκεί. Όταν φοβήθηκε ότι το παιδί (ο δεύτερος προσφεύγων) θα μεταφερόταν από τον πατέρα του σε μια υπερροθόδοξη κοινότητα του εξωτερικού, γνωστή για τον φανατικό προσηλυτισμό της, το Δικαστήριο Οικογενειακών Υποθέσεων του Τελ Αβίβ (Tel Aviv Family Court) επέβαλε απαγόρευση απομάκρυνσης του παιδιού από το Ισραήλ μέχρι την ενηλικίωσή του. Στην πρώτη προσφεύγουσα ανατέθηκε η προσωρινή επιμέλεια και η γονική μέριμνα θα ασκούνταν και από τους δύο γονείς από κοινού. Τα δικαιώματα επικοινωνίας του πατέρα περιορίστηκαν στη συνέχεια λόγω της απειλητικής συμπεριφοράς του. Οι γονείς χώρισαν και η πρώτη προσφεύγουσα διέφυγε κρυφά από το Ισραήλ για την Ελβετία με τον γιο της. Σε τελευταίο βαθμό, το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση διαταγής προκειμένου η πρώτη προσφεύγουσα να επιστρέψει το παιδί στο Ισραήλ. Το Δικαστήριο έκρινε ότι **θα υπήρχε παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης σε σχέση με τους δύο προσφεύγοντες, **σε περίπτωση εκτέλεσης της απόφασης διαταγής περί επιστροφής** του παιδιού στο Ισραήλ. Ειδικότερα, δεν πείστηκε ότι η επιστροφή του παιδιού στο Ισραήλ θα εξυπηρετούσε το βέλτιστο συμφέρον του. Ήταν πράγματι Ελβετός πολίτης και είχε εγκατασταθεί πολύ καλά στη χώρα όπου ζούσε συνεχώς για περίπου τέσσερα χρόνια. Παρ' όλο που βρισκόταν σε ηλικία (επτά ετών) κατά την οποία διέθετε ακόμη σημαντική ικανότητα προσαρμογής, το γεγονός ότι θα ξεριζωνόταν και πάλι θα μπορούσε να έχει ενδεχομένως σοβαρές συνέπειες για τον ίδιο και θα έπρεπε να σταθμιστεί έναντι οποιουδήποτε οφέλους θα μπορούσε να αποκομίσει από αυτό. Συναφώς, ήταν αξιοσημείωτο ότι είχαν επιβληθεί περιορισμοί στο δικαίωμα επικοινωνίας του πατέρα πριν από την απαγωγή του παιδιού. Επιπλέον, ο πατέρας είχε έκτοτε συνάψει δύο νέους γάμους και ήταν πλέον και πάλι πατέρας, χωρίς ωστόσο να καταβάλει διατροφή για την κόρη του. Ως προς τη μητέρα, το Δικαστήριο έκρινε περαιτέρω ότι θα υφίστατο δυσανάλογη προσβολή του δικαιώματός της στο σεβασμό της οικογενειακής της ζωής, εάν αναγκαζόταν να επιστρέψει στο Ισραήλ.

Sneersone και Kampanella κατά Ιταλίας

12 Ιουλίου 2011

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την απόφαση διαταγής που εξέδωσαν τα ιταλικά δικαστήρια περί επιστροφής στον πατέρα του στην Ιταλία, ενός νεαρού αγοριού (ο δεύτερος προσφεύγων) το οποίο ζούσε με τη μητέρα του (η πρώτη προσφεύγουσα) στη Λετονία. Οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν ότι η εν λόγω απόφαση ήταν αντίθετη προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και συνιστούσε παραβίαση του διεθνούς και του λετονικού δικαίου. Κατήγγειλαν περαιτέρω ότι τα ιταλικά δικαστήρια προέβησαν σε εξέταση της υπόθεσης, ερήμην της μητέρας.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης. Εκτίμησε ειδικότερα ότι οι αποφάσεις των ιταλικών δικαστηρίων ήταν ανεπαρκώς αιτιολογημένες και δεν απαντούσαν με κατάλληλο τρόπο στο ψυχολογικό τραύμα που αναπόφευκτα θα προκαλούσε η αιφνίδια και μη αναστρέψιμη διακοπή των στενών δεσμών μεταξύ μητέρας και παιδιού. Επιπροσθέτως, τα δικαστήρια δεν είχαν προβεί στην εξέταση άλλων λύσεων προκειμένου να διασφαλίσουν την επαφή του παιδιού με τον πατέρα του.

M.R. και L.R. κατά Εσθονίας (αριθ. 13420/12)

4 Ιουνίου 2012 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Οι προσφεύγουσες ήταν μια μητέρα και η κόρη της, ο πατέρας της οποίας ζητούσε την επιστροφή της στην Ιταλία δυνάμει της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980. Οι προσφεύγουσες δεν είχαν επιστρέψει στην Ιταλία μετά από ταξίδι που πραγματοποίησαν στην Εσθονία. Κατήγγειλαν τη διαδικασία ενώπιον των εσθονικών δικαστηρίων και τις εκ μέρους τους αποφάσεις διαταγής περί επιστροφής του παιδιού στην Ιταλία.

Το Δικαστήριο κήρυξε την προσφυγή **απαράδεκτη** ως προδήλως αβάσιμη. Διαπίστωσε ειδικότερα ότι οι εσθονικές αρχές, απορρίπτοντας τα επιχειρήματα της μητέρας ότι δεν ήταν σε θέση να επιστρέψει στην Ιταλία, δεν είχαν υπερβεί το περιθώριο εκτίμησής τους. Ούτε υπήρχε κάποιο στοιχείο που να υποδηλώνει ότι η απόφαση διαταγής περί επιστροφής του παιδιού ήταν αυθαίρετη ή ότι οι αρχές δεν τήρησαν την υποχρέωσή τους να επιτύχουν δίκαιη στάθμιση μεταξύ των αντικρουόμενων διακυβευόμενων συμφερόντων.

Βλέπε επίσης: **K.H. κατά Πολωνίας (αριθ. 6809/14)**, απόφαση επί του παραδεκτού της 20ης Οκτωβρίου 2015.

B. κατά Βελγίου (αριθ. 4320/11)

10 Ιουλίου 2012

Η υπόθεση αυτή αφορούσε την απόφαση διαταγής περί επιστροφής ενός παιδιού στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, από του η μητέρα του το είχε μεταφέρει στο Βέλγιο χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του πατέρα ή των αμερικανικών δικαστηρίων. Οι προσφεύγοντες, η μητέρα και το παιδί, υποστήριξαν ειδικότερα ότι η επιστροφή του παιδιού στις Ηνωμένες Πολιτείες θα του στερούσε τη μητέρα του και θα το έθετε σε δυσχερή θέση. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είχε ζητήσει από τη βελγική κυβέρνηση, δυνάμει του Άρθρου 39 (προσωρινά μέτρα¹¹) του [Κανονισμού του Δικαστηρίου](#), να μην αποστείλει το παιδί πίσω στις Ηνωμένες Πολιτείες κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης. Διαπίστωσε ειδικότερα ότι τα βελγικά δικαστήρια, με την απόφαση διαταγής περί επιστροφής του παιδιού στις Ηνωμένες Πολιτείες, δεν είχαν επιδιώξει επαρκώς να εκτιμήσουν τον κίνδυνο που συνιστούσε η επιστροφή στον πατέρα της. Θα έπρεπε επίσης να έχουν λάβει υπόψη τους την πάροδο του χρόνου και την κοινωνική ενσωμάτωση του παιδιού στο Βέλγιο. Το Δικαστήριο εκτίμησε επίσης ότι τα προσωρινά μέτρα που είχαν υποδειχθεί στη βελγική κυβέρνηση κατ' εφαρμογή του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου έπρεπε να παραμείνουν σε ισχύ έως ότου η απόφαση καταστεί οριστική¹² ή το Δικαστήριο εκδώσει άλλη απόφαση συναφώς.

X κατά Λετονίας (αριθ. 27853/09)

26 Νοεμβρίου 2013 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τη διαδικασία επιστροφής ενός παιδιού στην Αυστραλία, τη χώρα καταγωγής του, από την οποία είχε φύγει με τη μητέρα του σε ηλικία τριών ετών και πέντε μηνών, κατ' εφαρμογή της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980, καθώς και την καταγγελία της μητέρας ότι η απόφαση διαταγής των λετονικών δικαστηρίων περί της εν λόγω επιστροφής είχε παραβιάσει το δικαίωμά της στον σεβασμό της οικογενειακής της ζωής κατά την έννοια του Άρθρου 8 της Σύμβασης.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Εκτίμησε ότι η Ευρωπαϊκή Σύμβαση και η Σύμβαση της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 πρέπει να τυγχάνουν συνδυασμένης και εναρμονισμένης εφαρμογής και ότι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό μέλημα. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο εκτίμησε ότι τα λετονικά δικαστήρια δεν είχαν συμμορφωθεί με τις διαδικαστικές απαιτήσεις του Άρθρου 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης, καθόσον αρνήθηκαν να λάβουν υπόψη τους έναν βάσιμο ισχυρισμό περί ύπαρξης «σοβαρού κινδύνου» για το παιδί σε περίπτωση επιστροφής του στην Αυστραλία.

Rouiller κατά Ελβετίας

22 Ιουλίου 2014

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τη μεταφορά δύο παιδιών από τη Γαλλία στην Ελβετία από τη μητέρα τους, στην οποία είχε χορηγηθεί άδεια διαμονής μετά την έκδοση του διαζυγίου της. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ότι η επιστροφή των παιδιών της στη Γαλλία, σύμφωνα με απόφαση διαταγής των ελβετικών δικαστηρίων, συνιστούσε παραβίαση του Άρθρου 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Τα παιδιά της ζούσαν μαζί της στην Ελβετία για δύο σχεδόν χρόνια και υποστήριξε ότι τα ελβετικά δικαστήρια εσφαλμένα εφάρμοσαν τη Σύμβαση της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 κατά την απόφαση διαταγής περί επιστροφής τους στη Γαλλία. Πρόσθεσε ότι η άποψη των παιδιών δεν είχε ληφθεί επαρκώς υπόψη.

¹¹. Βλέπε υποσημείωση 10 ανωτέρω.

¹². Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο Άρθρο 44 παρ. 2 (οριστικές αποφάσεις) της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου](#).

Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 8** της Ευρωπαϊκής Σύμβασης. Ομοίως με τα Καντονιακά και Ομοσπονδιακά Δικαστήρια (Cantonal and Federal Courts) που είχαν αποφανθεί επί της έφεσης, διαπίστωσε ότι η μετακίνηση των παιδιών στην Ελβετία από τη μητέρα τους συνιστούσε «παράνομη μετακίνηση» και ότι η Σύμβαση της Χάγης δεν αναγνωρίζει σε ένα παιδί την ελευθερία επιλογής του τόπου που επιθυμεί να ζήσει. Η αιτιολογία που προέβαλε ένα από τα παιδιά σχετικά με την επιθυμία του να παραμείνει στην Ελβετία δεν αρκούσε επομένως για να δικαιολογήσει την εφαρμογή μιας εκ των περιπτώσεων εξαίρεσης επιστροφής ενός παιδιού, κατά τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 13 της Σύμβασης της Χάγης, δεδομένης της αυστηρής ερμηνείας των εξαιρέσεων αυτών.

Gajtani κατά Ελβετίας

9 Σεπτεμβρίου 2014

Η προσφεύγουσα, πολίτης της Δημοκρατίας του Κοσόβου¹³, ζούσε στην «πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας» μαζί με τα δύο παιδιά της και τον πατέρα τους. Τον Νοέμβριο του 2005 χώρισε από τον πατέρα των παιδιών και μετακόμισε με τα παιδιά στην οικογένειά της στο Κόσοβο. Εκεί παντρεύτηκε έναν Ιταλό υπήκοο και πήγε να ζήσει μαζί του στην Ελβετία. Το 2006 ο πατέρας των παιδιών προέβη σε ενέργειες για την επιστροφή των παιδιών στην «Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας». Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ειδικότερα την αναγκαστική μετακίνηση των παιδιών της στην εν λόγω χώρα. Κατήγγειλε επίσης ότι το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο έκρινε ότι η έφεση που άσκησε ήταν εκπρόθεσμη, μολονότι είχε κατατεθεί εντός της προθεσμίας που είχε υποδείξει το κατώτερο δικαστήριο.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 8** της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι η απόφαση διαταγής περί επιστροφής των παιδιών στην «πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας» δεν μπορούσε να θεωρηθεί δυσανάλογη. Ειδικότερα, ως προς το κατά πόσο οι αρμόδιες αρχές είχαν λάβει επαρκώς υπόψη τις απόψεις των παιδιών, το Δικαστήριο, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπόθεσης, εκτίμησε ότι δεν ήταν δυνατόν να προσαφθεί στο εφετείο η απόρριψη των αντιρρήσεων που εξέφρασε ειδικότερα ο γιος της προσφεύγουσας σχετικά με την εν λόγω επιστροφή. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων δυνάμει του εθνικού δικαίου πληρούσε επομένως τις διαδικαστικές απαιτήσεις που απορρέουν από το Άρθρο 8 της Σύμβασης. Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 6 παρ.1 (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη) της Σύμβασης λόγω της αδυναμίας πρόσβασης σε δικαστήριο.

Phostira Efthymiou και Ribeiro Fernandes κατά Πορτογαλίας

5 Φεβρουαρίου 2015

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τη διαδικασία επιστροφής της πρώτης προσφεύγουσας, κόρης της δεύτερης προσφεύγουσας, στη χώρα της συνήθους διαμονής της, την Κύπρο, κατόπιν αιτήματος του πατέρα του παιδιού που έγινε δεκτό από το Ανώτατο Δικαστήριο της Πορτογαλίας, το οποίο διαπίστωσε ότι η παραμονή του παιδιού στην Πορτογαλία ήταν ασύμβατη με τους σκοπούς της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 και ότι η επιστροφή του παιδιού στην Κύπρο δεν θα το εξέθετε σε σοβαρό κίνδυνο κατά την έννοια της εν λόγω Σύμβασης. Οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν ότι υπήρξε παραβίαση του δικαιώματός τους στον σεβασμό της οικογενειακής τους ζωής λόγω της απόφασης διαταγής των εθνικών δικαστηρίων περί επιστροφής του παιδιού στην Κύπρο.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **θα υπήρχε παραβίαση του Άρθρου 8** της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου **σε περίπτωση εκτέλεσης της απόφασης διαταγής περί επιστροφής** του παιδιού στην Κύπρο. Διαπίστωσε ειδικότερα ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων δυνάμει του εθνικού δικαίου δεν πληρούσε τις απορρέουσες από το Άρθρο 8 διαδικαστικές απαιτήσεις, κυρίως λαμβανομένης υπόψη της απουσίας οποιασδήποτε πληροφορίας σχετικά με την κατάσταση στην Κύπρο και τον κίνδυνο που συνεπάγεται για το παιδί τυχόν απομάκρυνσή του από τη μητέρα του.

¹³. Κάθε αναφορά στο Κόσοβο, είτε σχετικά με το έδαφος, τους θεσμούς ή τον πληθυσμό του, νοείται σε πλήρη συμμόρφωση με το ψήφισμα 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών του 1999 και με την επιφύλαξη του καθεστώτος του Κοσόβου.

Ο.С.Ι. και Άλλοι κατά Ουγγαρίας (αριθ. 49450/17)

21 Μαΐου 2019 (απόφαση της Επιτροπής)

Μετά το τέλος των καλοκαιρινών διακοπών στη Ρουμανία το 2015, η πρώτη προσφεύγουσα, πολίτης Ρουμανίας, αποφάσισε να μην επιστρέψει στον σύζυγό της στην Ιταλία με τα δύο τους παιδιά. Ενώπιον του Δικαστηρίου, η πρώτη προσφεύγουσα και τα παιδιά της κατήγγειλαν την απόφαση διαταγής περί επιστροφής των παιδιών στην Ιταλία. Ισχυρίστηκαν ειδικότερα ότι τα ρουμανικά δικαστήρια δεν είχαν λάβει υπόψη τους το γεγονός ότι αντιμετώπιζαν σοβαρό κίνδυνο κακομεταχείρισης από τον πατέρα τους, το οποίο αποτελεί δυνάμει της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 μία από τις εξαιρέσεις από την αρχή της επιστροφής των παιδιών στον τόπο συνήθους διαμονής τους. Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι τα ρουμανικά δικαστήρια, κατά την έκδοση απόφασης διαταγής περί επιστροφής των προσφευγόντων παιδιών στον πατέρα τους στην Ιταλία δεν είχαν λάβει επαρκώς υπόψη τους τον σοβαρό κίνδυνο έκθεσής τους σε ενδοοικογενειακή βία, ο οποίος αποτελεί μία από τις εξαιρέσεις από την αρχή του διεθνούς δικαίου, περί υποχρεωτικής επιστροφής των παιδιών στον τόπο συνήθους διαμονής τους. Το Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα ότι, ακόμη και αν υπήρχε αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ της Ρουμανίας και των αρχών παιδικής προστασίας της Ιταλίας, σύμφωνα με τους κανόνες δικαίου της ΕΕ, αυτό δεν σήμαινε ότι η Ρουμανία ήταν υποχρεωμένη να στείλει τα παιδιά πίσω σε ένα περιβάλλον όπου διέτρεχαν κίνδυνο, αφήνοντας στην Ιταλία να χειριστεί οποιοδήποτε περιστατικό κακοποίησης, εφόσον επανεμφανιζόταν.

Υ.С. και Ο.С. κατά Ρωσίας (αριθ. 17665/17)¹⁴

15 Ιουνίου 2021

Η πρώτη προσφεύγουσα στην παρούσα υπόθεση, πολίτης Ρωσίας, ήταν η μητέρα της δεύτερης προσφεύγουσας. Η υπόθεση αφορούσε δικαστική απόφαση περί επιστροφής της δεύτερης προσφεύγουσας στο Ντονέσκ (Ουκρανία) για να ζήσει με τον πατέρα της, ο οποίος είναι Ουκρανός πολίτης. Οι προσφεύγουσες κατήγγειλαν ειδικότερα ότι η εν λόγω δικαστική απόφαση συνιστούσε παραβίαση της οικογενειακής τους ζωής.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι οι προσφεύγουσες υπέστησαν δυσανάλογη προσβολή του δικαιώματός τους στον σεβασμό της οικογενειακής τους ζωής, δεδομένου ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων δυνάμει του εθνικού δικαίου δεν πληρούσε τις απορρέουσες από το Άρθρο 8 διαδικαστικές απαιτήσεις.

С.Ν. και Μ.В.Ν κατά Ελβετίας (αριθ. 12937/20)

23 Νοεμβρίου 2021

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την επιστροφή της κόρης (Μ.В.Ν.) της πρώτης προσφεύγουσας (С.Ν.), ελβετικής ιθαγένειας και οι δύο, στην Ταϊλάνδη (όπου ζούσε ο πατέρας, Γάλλος πολίτης), κατόπιν απόφασης διαταγής που εξέδωσαν τα ελβετικά δικαστήρια. Οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν ειδικότερα ότι τα ελβετικά δικαστήρια δεν είχαν εξετάσει αποτελεσματικά κατά πόσο το ενδεχόμενο επιστροφής του παιδιού θα το εξέθετε σε σοβαρό κίνδυνο.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις της Σύμβασης και ότι η παρέμβαση στο δικαίωμα των προσφευγουσών περί σεβασμού της οικογενειακής τους ζωής ήταν αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία. Επισήμανε ειδικότερα ότι επί διαδικασιών αντιδικίας, οι οποίες είχαν δίκαιο χαρακτήρα και περιλάμβαναν ακροάσεις, τα ελβετικά δικαστήρια στήριξαν τις αποφάσεις τους στα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης που αφορούσαν τους διαδίκους και έλαβαν δεόντως υπόψη όλα τα επιχειρήματα που οι ίδιοι εξέθεσαν. Είχαν επίσης λάβει λεπτομερείς αποφάσεις οι οποίες θεωρούσαν ότι εξυπηρετούσαν το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, ενώ απέκλειαν κάθε πιθανότητα

14. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

έκθεσής του σε σοβαρό κίνδυνο. Επιπλέον, οι αρμόδιες αρχές είχαν λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να εγγυηθούν την ασφάλεια του παιδιού σε περίπτωση επιστροφής του στην Ταϊλάνδη.

G.K. κατά Κύπρου (αριθ. 16205/21)

21 Φεβρουαρίου 2023

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τη διαδικασία ενώπιον των κυπριακών δικαστηρίων και την επακόλουθη απόφαση διαταγής τους, περί επιστροφής του γιου της προσφεύγουσας στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σύμφωνα με τη Σύμβαση της Χάγης, της 25ης Οκτωβρίου 1980, για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών. Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ότι υπήρξε παραβίαση των δικαιωμάτων της, λόγω της υπερβολικά μακρόχρονης διαδικασίας εφαρμογής των διατάξεων της Σύμβασης της Χάγης και λόγω της απόφασης διαταγής των εθνικών δικαστηρίων περί επιστροφής του παιδιού στις Ηνωμένες Πολιτείες, παραλείποντας να εκτιμήσουν επαρκώς την κατάσταση και τους συνακόλουθους κινδύνους. Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ότι τα εθνικά δικαστήρια δεν εξέδωσαν αυτοδικαίως απόφαση διαταγής περί επιστροφής του παιδιού. Είχαν εξετάσει όλα τα επιχειρήματα των διαδίκων και είχαν εκδώσει λεπτομερείς αποφάσεις οι οποίες, κατά την κρίση τους, διασφάλιζαν το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και απέκλειαν κάθε πιθανή έκθεσή του σε σοβαρό κίνδυνο. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων, εν συνόλω, δεν αντέβαινε στις απορρέουσες από το Άρθρο 8 της Σύμβασης διαδικαστικές απαιτήσεις και η προσφεύγουσα δεν είχε υποστεί δυσανάλογη παρέμβαση στο δικαίωμα σεβασμού της οικογενειακής της ζωής. Το Δικαστήριο υπογράμμισε ειδικότερα ότι ο σκοπός της Σύμβασης της Χάγης ήταν να εμποδίσει τον γονέα που τέλεσε την απαγωγή να έχει τη δυνατότητα να επωφεληθεί από το ίδιο του το αδίκημα.

Verhoeven κατά Γαλλίας

28 Μαρτίου 2024¹⁵

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την απόφαση διαταγής των γαλλικών δικαστηρίων περί επιστροφής του γιου της προσφεύγουσας στην Ιαπωνία δυνάμει της Σύμβασης της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών. Η προσφεύγουσα, Γαλλίδα πολίτης, είχε παντρευτεί Ιάπωνα πολίτη στη Γαλλία και στη συνέχεια μετακόμισε μαζί του στην Ιαπωνία, όπου και απέκτησαν ένα παιδί το 2015. Η προσφεύγουσα είχε επιστρέψει στη Γαλλία με το παιδί το 2017 και υπέβαλε αίτηση διαζυγίου. Τον Οκτώβριο του 2017 ο πατέρας του παιδιού είχε υποβάλει αίτημα συνδρομής, για να διασφαλίσει την επιστροφή του παιδιού, στον Υπουργό Εξωτερικών της Ιαπωνίας. Η προσφεύγουσα κατέθεσε ότι η απόφαση διαταγής των γαλλικών δικαστηρίων περί επιστροφής του γιου της στην Ιαπωνία συνιστούσε παραβίαση των δικαιωμάτων της.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε **καμία παραβίαση του Άρθρου 8** (δικαίωμα σεβασμού της οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης όσον αφορά την προσφεύγουσα. Εξετάζοντας τη διαδικασία λήψης αποφάσεων που εφαρμόστηκε από τις δικαστικές αρχές, παρατήρησε ειδικότερα ότι τα εθνικά δικαστήρια δεν εξέδωσαν αυτοδίκαια ή άκριτα απόφαση διαταγής περί επιστροφής του παιδιού, αλλά έλαβαν δεόντως υπόψη τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας στο πλαίσιο δίκαιης διαδικασίας αντιδικίας. Περαιτέρω επισήμανε ότι τα δικαστήρια είχαν εκδώσει αιτιολογημένες αποφάσεις επιδιώκοντας να εξυπηρετήσουν το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και είχαν αποκλείσει κάθε πιθανή έκθεσή του σε σοβαρό κίνδυνο, είτε επρόκειτο για φερόμενη άσκηση βίας είτε για διακοπή των δεσμών με την προσφεύγουσα.

Βλέπε επίσης προσφάτως:

Andersena κατά Λετονίας

19 Σεπτεμβρίου 2019

Lacombe κατά Γαλλίας

10 Οκτωβρίου 2019

X κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (αριθ. 64886/19)

30 Μαρτίου 2023

¹⁵. Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο Άρθρο 44 παρ. 2 (οριστικές αποφάσεις) της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου](#).

Επικοινωνία:

Τηλ.: +33 (0)3 90 21 42
08